

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120011999
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8120011999.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Jaroslava Bugeľa na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. novembra 2023, v trestnej veci obv. A. B. pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/108/2020 zo dňa 23. augusta 2022, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie prokurátora.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 1T/108/2020 zo dňa 23. augusta 2022 bol obžalovaný A. B. podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Prešov pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin znásilnenie podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. zákona, ktorý mal spáchať tak,

že v presne nezistené dni v období od mesiaca október r. 2019 do 09.01.2020 v C., okres D. v rodinnom dome na ul. D. 201/1 a inde viackrát vykonal súlož proti vôli E. F. a naposledy dňa 09.01.2020 tak, že počas slovnej hádky vzal šnúrkou jej násilím zviazal ruky a nohy, snažila sa od neho odstrčiť, jednu ruku jej dal cez ústa alebo jej dal do úst handru, aby nemohla kričať a privolať si pomoc, prevrátil ju na bok a vykonal s ňou vaginálnu súlož s ejakuláciou do pošvy, čomu sa aktívne bránila, avšak neúspešne, pričom vedel, že menovaná v čase vykonávania súlož je v piatom mesiaci tehotenstva, pritom jej nespôsobil zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrovanie, po styku ju pustil a povedal jej, aby o tom nehovorila pred jeho sestrou, lebo ju zbije ako psa,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení podal konajúci prokurátor odvolanie, ktoré písomne zdôvodnil tým, že nesúhlasí s názorom súdu, že výpoveď svedkyne - poškodenej E. F. v časti týkajúcej sa skutku kvalifikovaného ako zločin znásilnenia je potrebné považovať za nedôveryhodnú. Zastáva názor, že trestná činnosť bola poškodenu E. F. oznámená na území Slovenskej republiky, paralelne v časovom slede udalostí ako sa diali, potom, čo menovaná podala trestné oznámenie aj v Českej republike. Výpoveď menovanej mala byť vyhodnotená v ucelenom kontexte. Ak sa teda výpoveď poškodenej považuje za nedôveryhodnú, nie je správne hodnotenie súdu o dôkazoch vo vzťahu ani k prvému skutku obžaloby kvalifikovaného ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, vyhodnotením konania obžalovaného za úder spôsobené poškodenej, postúpením veci Okresnému úradu na priestupkové konanie, prihliadajúc na výpoveď poškodenej. Posudzovanie vierohodnosti

obete trestného činu prináleží súdnemu znalcovi. Znaleckým vyšetrením svedkyne - poškodenej E. F. znalkyňou z odboru klinickej psychológie sa preukázalo, že menovaná je schopná správne vnímať, zapamätať si a reprodukovať udalosti. Poškodená má predpoklady vierohodnej výpovede a nebola u nej zistená snaha javiť sa v lepšom svetle. Na základe klinického pozorovania a výsledkov psychologického vyšetrenia znalkyňa uviedla, že skutočnosti uvádzané poškodenu vo vzťahu k obvinenému sa môžu s veľkou pravdepodobnosťou zakladať na skutočne prežitých udalostiach. Poškodená má zo svojho druhu strach, bojí sa ho a chce, aby bol spravodlivo potrestaný za to, čo jej urobil. U poškodenej boli prítomné markery svedčiace pre prežitie stresu, traumy, a to ako ukazovatele emočnej nepohody zvýšená úzkosť, príznaky depresie, pocity nepochopenia a bezmocnosti. Zo znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie vyšetrením obvineného bolo zistené, že obvinený nie je duševne chorý, u obvineného ide o nevyrovnaný vývin simplexnej emočne nestabilnej osobnosti s poruchami správania v anamnéze. Zo správy FNsP Prešov z 04.03.2020 vyplýva, že obvinený bol v minulosti vyšetrený na oddelení, pre zmiešanú poruchu správania emotivity, pre intoxikáciu liekom a reakciu na ťažký stres. Skutkový stav je preukázaný aj fotodokumentáciou pri ohliadke tela poškodenej, ale predovšetkým lekárskou správou, z obsahu ktorej vyplýva, že pri vyšetrení poškodenej dňa 07.02.2020 bolo zistené pomliaždenie čelovej oblasti lebky, pomliaždenie brušnej steny, pomliaždenie stehennej kosti a tak isto bol diagnostikovaný hroziaci potrat. Zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia súdneho lekárstva, vyšetrením poškodenej E. F. vyplýva, že poškodená utrpela poranenia pomliaždenie čelovej oblasti, krvnú podliatinu na zadnej ploche ľavej ruky, pomliaždenie prednej brušnej steny, pomliaždenie a krvné podliatiny na bočnej ploche oboch stehien, s dobou liečenia 5-6 dní. Uvedené poranenia boli spôsobené tupohranatým predmetom o užšej kontaktnej ploche, ktorý pôsobil na uvedené oblasti malou až strednou silou a prudkosťou a mohlo sa tak stať s najväčšou pravdepodobnosťou pri viacerých úderoch do uvedenej oblasti vyššie neurčeným predmetom, napr. dreveným kolíkom, spôsobených druhou osobou. Mohli vzniknúť tak, ako vo svojej výpovedi uviedla poškodená E. F. Súčasťou vyšetrovacieho spisu je správa FNsP Prešov z 02.10.2020 o výpise ošetrení a hospitalizáciách poškodenej E. F. v období od 02.11.2019 do 10.02.2020 a to lekárske správy z 02.11.2019, 30.11.2019 - 01.12.2019, 03.12.2019, 05.12.2019, 06.12.2019, 07.02.2019, 07.02.2020 do 10.02.2020 a lekárske správy E. F. z G. republiky, Gynekologicko - pôrodnickej kliniky VFN 1.LK UK Praha. Prokuratúra zastáva názor, že vykonané dôkazy neboli súdom vyhodnotenú správne. V tejto veci bolo vedené väzobné stíhanie obžalovaného, podkladom ktorého bola výpoveď poškodenej E. F., ako aj výpoveď svedkyne H. I., ktorá svojou výpoveďou v prípravnom konaní a súdnom konaní potvrdila skutočnosti uvádzané poškodenu, že obžalovaný jej dcéru E. F. týral a znásilňoval a dozvedela sa to od dcéry na D. v nemocnici, v novembri 2019, kedy to videla na jej tvári a aj jej dcéra povedala, že ju obžalovaný napadol. Hospitalizovaná bola trikrát v nemocnici na D. a dcéra vždy našla spôsob ako jej zatelefonovať z nemocnice a videla ju zničenú, zmlátenú. Preto sa o dcéru počas pobytu na D. zaujímal, a keď jej bolo prostredníctvom messenger komunikácie so sestrou obžalovaného F. B. oznámené, že jej obžalovaný ubližuje, chodila ho na políciu do J. udávať. Dcéra jej povedala, že nikdy jej neodpisovala sama na messenger správy, to musel robiť obžalovaný, lebo ten jej nikdy telefón nedal do rúk alebo pri nej sedel, keď telefonovala s ňou. Dcéra jej hovorila, že s ním nechcela spávať, on s ňou spal násilím, znásilňoval ju. Sama podala trestné oznámenie v januári 2020 v Neratoviciach. Dôvodom bitiek bola žiarlivosť. Väzobné stíhanie potvrdzovala aj skutočnosť, ktorá vyplynula z vyšetrovania, dňa 06.03.2020 doručenie žiadosti o prevzatie trestného konania vedeného v F. v Českej republike pre trestný čin znásilnení podľa 185 ods. 1, 2 písm. a/ trestného zákoníku České republiky event. tíraní osoby žijúcej ve spoločnem obydlí podľa § 199 trestného zákoníku České republiky, po podaní vysvetlenia H. I. a E. F. zo dňa 16.01.2020 v Českej republike. Výpovede svedkov, príbuzných obžalovaného považuje strana obžaloby za nedôveryhodné, pretože rozporne vypovedali na hlavnom pojednávaní a rozpor vo svojich predchádzajúcich výpovediach nevedeli vysvetliť, vypovedali rozporne s ostatnými dôkazmi. Vzhľadom na vykonané dokazované zastáva názor, že hodnovernosť výpovede svedkyne - poškodenej E. F. bolo namieste vyhodnotiť k obom skutkom v jednom kontexte, pretože spáchanie skutkov bolo obžalovanému preukázané vykonanými dôkazmi. Navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil uznesenie (správne má byť rozsudok) Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/108/2020-865 z 23.08.2022 a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že okresný súd na hlavných pojednávaniach vykonal procesnými stranami celé navrhované dokazovanie týkajúce sa skutkov uvedených v obžalobe okresného prokurátora a boli vykonané dôkazy v rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom, pričom strana obžaloby sa už ani v odvolacom konaní nedomáhala vykonania ďalších dôkazov. Zabezpečené dôkazy boli prvostupňovým súdom vyhodnotené v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a skutkové zistenia uvedené v napadnutom rozsudku sú odrazom výsledkov dokazovania, s ktorými sa krajský súd stotožnil a tieto považuje za správne. Rozsudok súdu I. stupňa obsahuje podrobné a náležité odôvodnenie, v ktorom je vyložené, ktoré skutočnosti boli vzaté za dokázané a o ktoré dôkazy sa prvostupňový súd opieral a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov.

Odvolací súd považuje tieto skutkové zistenia za správne, s nimi sa stotožnil a keďže súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia logickým a argumentačne presvedčivým spôsobom rozviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých pri ustálení skutkového stavu vychádzal, krajský súd na toto rozhodnutie okresného súdu z dôvodu opätovného neopakovania tých istých skutočností v celom rozsahu odkazuje.

Okresný súd v úvode napadnutého rozsudku veľmi podrobne rozviedol -prakticky doslovne prevzal - výpovede obžalovaného A. B., poškodenej E. F., vypočutých svedkov H. I., D. I., F. B., K. L., F. M., N. M., L. L., O. G., P. A., L. B., K. F., Q. D., znalcov F. F. B., F. R., oboznámil znalecký posudok F. R. ako aj ďalšie listinné a vecné dôkazy, ktoré boli vykonané v súdnom konaní.

Na podklade takto vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, čo sa týka skutku znásilnenia, že výpoveď poškodenej, okrem toho, že je nedôveryhodná aj z dôvodov uvedených v uznesení o postúpení veci č.k. 1To/208/2020-905 zo dňa 23.08.2022, nie je podporená inými dôkazmi, pričom niektoré dôkazy ju vyvracajú. V prvom rade nedôveryhodnosť výpovede vyplýva aj z toho, že poškodená napríklad pri výsluchu 08.02.2021, alebo v zápisnici o trestnom oznámení 07.02.2020, či v rámci podaného vysvetlenia poškodenou zo dňa 14.02.2020, nič neuvádzala o znásilňovaní, pričom ak by sa dialo je nepravdepodobné, že by ho spontánne neuvádzala pri opise konania obžalovaného, vzhľadom na to o aký intenzívny zásah do sféry poškodenej sa malo jednať. Uvedené je takisto v rozpore s úradným záznamom o podaní vysvetlenia zo dňa 14.02.2021, kde uvádza, že policajtom v nemocnici uviedla dňa 08.02.2021 (uvádza, že 08.01.2021), že im hovorila o znásilnení, keďže to nie je pravda, lebo sa to tam neuvádza. Za ďalšie prvostupňový súd uviedol, že jej výpoveď o znásilňovaní je nedôveryhodná z dôvodu, že v dome v osade v C., kde bývala spolu s obžalovaným, bývalo ešte ďalších aspoň 8 osôb, teda je nepravdepodobné, že tí by si toho nevšimli, resp. že by im to nevadilo. I keď svedkyňa poškodená uvádza, že vždy si našiel čas, keď tam nikto nebol, resp. že ju zavolať do izby, je nepravdepodobné, že by si to, ak by k znásilneniu dochádzalo, a to takým spôsobom ako svedkyňa uvádzala, nikto nevšimol. Nedôveryhodnosť svedkyne poškodenej vyplýva aj z toho, že uvádzala, že keď sa bránila, snažila sa obžalovaného odstrániť so zviazanými rukami a nohami, pričom ukázala jazvy na rukách, na pravej ruke u zápästia pod kĺbom a na ľavej ruke na predlaktí, avšak tieto údaje nie sú potvrdené výpoveďou znalca, ktorý uviedol po nahliadnutí k fotografiám, že v prípade zväzovania poškodenej šnúrkou od topánok, by musela byť širšia kontaktná plocha, ktorá by spôsobila poranenie vo väčšom rozsahu. Čo sa týka poranení zo znásilnenia, uviedla, že krvácala z análneho otvoru a z pošvy, avšak z lekárskeho správ ako aj vyjadrení znalca vyplýva, že žiadne krvácanie nebolo zistené, čo niektoré správy aj výslovne uvádzajú, teda v lekárskeho správach je výslovne uvedené, že nekrváca, resp. pri gynekologickom vyšetrení v nich nie o krvácaní žiaden záznam. Takisto znalec uviedol, že poranenie poškodenej nie sú typické pre znásilnenie. Nakoniec výpoveď o znásilňovaní nepodporili ani ostatní svedkovia. Z uvedeného dôvodu okresný súd obžalovaného zo skutku právne kvalifikovaného ako znásilnenie oslobodil, lebo nebolo dokázané, že by sa skutok stal.

Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a okolnosti stíhanej trestnej činnosti sa v celom rozsahu stotožnil s hore uvádzanými myšlienkovými pochodmi a závermi prvostupňového súdu.

Ani krajský súd po vykonaní všetkých do úvahy prichádzajúcich možných dôkazov a na základe výsledkov vykonaného dokazovania nemôže spoľahlivo (teda bez rozumných a dôvodných pochybností) uzavrieť, že skutok, tak ako je uvedený v obžalobe, sa stal. Zásada prezumpcie nevinny vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní dokazné bremeno. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je ich potrebné vykladať v prospech obžalovaného a nie naopak. Nie je totiž povinnosťou

obžalovaného dokazovať svoju nevinu. Vykonané dôkazy musia jednoznačne a s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, že predstavuje skutočnú hrozbu pre spoločnosť a že práve obžalovaný je osobou, ktorá sa žalovaného skutku dopustila. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je ich potrebné vykladať v prospech obžalovaného a nie naopak. Ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok. Odvolací súd je preto toho názoru, že bolo na mieste aplikovať zásadu „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obvineného).

Krajský súd podotýka, že oslobodzujúci rozsudok nie je rozhodnutím o nevine obžalovaného a v žiadnom prípade neznamená, že by sa obžalovaný nemohol dopustiť takéhoto konania voči poškodenej. Pre odsúdenie ale musí byť jednoznačne preukázané, že sa skutok stal, že je trestným činom a že ho spáchal práve obžalovaný, ktorý je zaň trestne zodpovedný. Naproti tomu pre oslobodenie obžalovaného nie je potrebné mať preukázané, že nespáchal žalovaný skutok, ale stačí, ak nie je preukázané, že taký čin spáchal práve on. Podľa odvolacieho súdu orgány činné v trestnom konaní (polícia, prokuratúra) nepredložili dostatok dôkazov, ktoré by súdu umožňovali jednoznačne konštatovať, že skutok, tak ako je uvedený v obžalobe sa stal.

Pokiaľ ide o samotné hodnotenie dôkazov, odvolací súd na základe preskúmania odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a na základe štúdia predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že okresný súd sa správne, logicky a presvedčivo vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie. Podstatou podaného odvolania je totiž snaha prokurátora dosiahnuť, aby krajský súd prehodnotil vykonané dôkazy a na základe iného hodnotenia v intenciách požiadavky strany obžaloby dospel k odlišným skutkovým záverom, než aké urobil prvostupňový súd. Je ale potrebné konštatovať, že skutkový stav bol okresným súdom na podklade vykonaného dokazovania zistený správne a následne bolo vo veci aj zákonne rozhodnuté. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Tr. poriadku totiž vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty, nie iba o pravdepodobnosť. Za zistenie skutočného stavu veci preto nemožno považovať iba zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti, hoci výsledky dokazovania pripúšťajú možnosť urobiť záver, že existuje, avšak na druhej strane nevylučujú možnosť iného alebo opačného záveru. Nie je ani dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku skutočnosť, že prokurátor na základe svojho presvedčenia poukazuje na možnosť hodnotenia tých istých dôkazov s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. Aj keby prichádzali do úvahy dva či viac výkladov na základe vykonaných dôkazov, nie je možné urobiť záver, ktorý najviac zaťažuje obžalovaného, a to práve s ohľadom na princíp prezumpcie nevinu, ktorý vyžaduje, aby to bol štát, ktorý nesie konkrétne dôkazné bremeno a tam, kde sú akékoľvek pochybnosti, musia byť vyložené v prospech obžalovaného. V uvedenom smere je nutné uviesť, že výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania a tento je trestným činom. Pokiaľ neexistuje ucelená reťaz dôkazov, tak priamych ako aj nepriamych pre vyslovenie bezpečného záveru, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania sa stal a je trestným činom a ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, je nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo. Je treba tiež uviesť, že každý orgán trestného konania hodnotí vykonané dôkazy podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a podľa vlastného vnútorného presvedčenia. Odvolací súd nemôže preto vstupovať do tohto hodnotenia dôkazov a nariadiť súdu nižšieho stupňa k akým záverom má dospieť. Na základe týchto úvah možno potom vysloviť, že ak prvostupňový súd dospeje k určitému záveru a tento záver je výsledkom logického konania a uvažovania, nemožno mu potom vytknúť žiadne pochybenie. Okresný súd v napadnutom rozsudku sa starostlivo a dôsledne zaoberal všetkými vo veci existujúcimi dôkazmi a tieto správne a podrobne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

V tejto súvislosti je nutné opätovne poukázať na výsluch znalca F. F. B. z odvetvia súdne lekárstvo, tak ako to učinil aj súd prvého stupňa, ktorý okrem iného uviedol, že termín znásilnenie patrí medzi medicínske otázky posudzované súdnym lekárstvom z dôvodu, že na základe vonkajšej a vnútornej obhliadky celého tela a pohlavných orgánov sa súdny lekár vyjadruje, či došlo k súložiu a či pri súložiu boli zistené poranenia, ktoré mohli byť spôsobené násilím voči danej osobe. Z uvedeného dôvodu na základe zistených poranení sa lekár z medicínskeho hľadiska k termínu znásilnenie môže vyjadriť. V prípade poškodenej E. F. mal znalec k dispozícii lekárske správy poškodenej s popisovanými poraneniami v čelovej oblasti, brušnej steny, zadnej plochy ľavej ruky, pomliaždenia na bočnej strane oboch stehien.

Pre znásilnenie sú typické krvné podliatiny na vnútornej ploche oboch stehien a nie na bočnej ploche ako boli zistené u poškodenej, takisto pri znásilnení dochádza k zápasu a rôznym útokom vedením proti znásilňovanej osobe so vznikom krvných podliatín, ktoré neboli u poškodenej zistené. Poranenia z predloženej fotodokumentácie poškodenej takisto nie sú typické vzhľadom na ich rozmiestnenie pre znásilnenie. V lekárskej správe z ošetrenia na ambulancii gynekológie a pôrodnícka FN Prešov zo dňa 30.9.2020 sa v závere vyšetrenia uvádza gynekologický nález toho času v norme, vaginálne nekrvaca, ultrazvukom gravidita nepotvrdená, uvedený záver nezistil žiadne poranenia genitálu poškodenej, ktoré by mohlo svedčiť pre násilný pohlavný styk. V lekárskej správe z hospitalizácie menovanej od 30.11.2019-1.12.2019 sa pri vyšetrení konečníka a vagíny uvádza, že menovaná nekrvaca a nie sú prítomné žiadne známky poranenia v okolí genitálií. Uvedený záver nesvedčí pre znásilnenie. V lekárskej správe zo dňa 04.12.2019 z vyšetrenia rektálneho a vaginálneho sa uvádza, že menovaná nekrvaca, neboli zistené krv ani stopy krvi na základe čoho je možné ustáliť, že u menovanej neboli zistené známky po znásilnení. Menovaná bola ošetrená na oddelení gynekológie a hospitalizovaná od 07.02. do 10.02., pričom jej neboli zistené žiadne poranenia v oblasti genitálu pri vaginálnom vyšetrení. Práve v kontexte s uvedenými lekáskymi správami a objektívnym zistením znalca o neexistencii „typických“ zranení, ku ktorým spravidla dochádza pri takom násilnom trestnom čine akým znásilnenie je a skutočnosťami uvedenými poškodenou o krvácaní z vagíny, análneho otvoru, zväzovaní rúk šnúrkou, k čomu znalec jednoznačne zaujal stanovisko, že v prípade zväzovania poškodenej šnúrkou od topánok, by musela byť širšia kontaktná plocha, ktorá by spôsobila poranenie vo väčšom rozsahu, je možné konštatovať nedôveryhodnosť výpovede poškodenej E. F..

Poukazujúc na hore uvedené dôkazy a ich hodnotenie odvolací súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že výsledky dokazovania jednoznačne neprekázali konanie obžalovaného tak, ako mu to kládla obžaloba za vinu. Krajský súd považoval rozhodnutie prvostupňového súdu o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku preto za zákonné a správne.

Existencia rozporov medzi jednotlivými dôkazmi či skupinami dôkazov nie je neobvyklá, pokiaľ však nie je možné jednoznačne určiť, ktorá z variant skutkového stavu odpovedá skutočnosti, je potrebné pri zachovaní zásady „in dubio pro reo“ zvoliť variantu pre obžalovaného najpriaznivejšiu. Táto prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúcemu spravodlivému rozhodnutiu.

Krajský súd ďalej považuje za potrebné uviesť, že skutočnosti uvádzané prokurátorom nepostačujú na to, aby mohol byť obžalovaný uznaný za vinného zo žalovaného skutku. Vykonané dôkazy totiž vylučujú spoľahlivý záver o vine obžalovaného a ďalšie dokazovanie vo vzťahu k dokazovanej skutočnosti už nie je možné vykonať. Vo veci boli vykonané všetky dôkazy pre náležité zistenie skutkového stavu, ale tieto nestačili pre uznanie viny obžalovaného a nie je možné vykonať iné dôkazy za účelom vyvrátiť dôvodné pochybnosti.

K jednotlivým odvolacím námietkam prokurátora krajský súd poukazuje na vyššie rozvedené právne úvahy okresného súdu, s ktorými sa stotožnil pri preskúmaní jednotlivých výrokov napadnutého rozsudku. Je potrebné konštatovať, že skutkový stav bol okresným súdom na podklade vykonaného dokazovania zistený správne a následne bolo vo veci aj zákonne rozhodnuté. Ani jeden z vypočutých svedkov nevidel, a teda nebol priamym očitými svedkom toho, čo sa obžalovanému kládlo za vinu. Aj keď prokurátor poukazuje aj na výpoveď matky poškodenej H. I., ktorej mala dcéra o znásilňovaní povedať, nemožno prehliadnuť fakt, že ide len o sprostredkovanú informáciu, pričom aj jej výpoveď možno považovať v tejto časti ako tendenčnú a nedôveryhodnú jednak z dôvodu, že si neželala, aby jej dcéra žila s obžalovaným, mala s ním dieťa, prípadne sa zosobášili, ale aj preto, že sama uvádzala, že videla cez videohovor, keď jej dcéra volala z nemocnice niekedy pred Vianocami, že ma zlomený nos a monokel, čo ale v lekárskejších správach z tohto obdobia zaznamenané nebolo. Krajský súd vylučuje, aby ošetrojúci lekár tak závažnú skutočnosť neuviedol v objektívnom lekárskom náleze. Za takejto dôkaznej situácie preto vo veci existuje len výpoveď poškodenej, ktorú možno, na základe vyššie uvedeného, považovať za nehodnovernú a výpovede obžalovaného, ktorý tvrdí opak toho, čo uvádzala poškodená ohľadne jej opakovaného znásilňovania.

Je nutné stotožniť sa s postupom súdu prvého stupňa, nakoľko výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania a tento je trestným činom. Na tomto mieste je potrebné opätovne zdôrazniť, že pokiaľ neexistuje ucelená reťaz dôkazov, tak priamych ako aj nepriamych pre vyslovenie bezpečného záveru, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania je trestným činom a ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, je nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo.

K preukázaniu viny obžalovaného v kontexte podaného trestného oznámenia poškodenou v Českej republike, na ktoré poukazuje prokurátor v dôvodoch odvolania, dáva krajský súd strane obžaloby do pozornosti, že trestným oznámením sa síce oznamujú skutočnosti, ktoré podľa oznamovateľa nasvedčujú, že zrejme došlo (z jeho pohľadu) k spáchaniu trestného činu, takéto oznámenie však ešte samo osebe nepreukazuje v ňom uvedené skutočnosti. Tieto sa zisťujú a preukazujú postupom upraveným v § 196 ods. 2 Tr. poriadku, resp. v štádiu po začatí trestného stíhania vo veci – dôkaznými prostriedkami. V danom prípade nejde totiž o výsluch oznamovateľa, ale o oznamovanie skutočností a okolností, ktoré podľa jeho názoru môžu zakladať protiprávne konanie. Trestné oznámenie pritom predstavuje úkon realizovaný ešte pred začatím trestného konania, pričom je samo o sebe podnetom (podkladom) pre začatie vykonávania úkonov trestného stíhania v konkrétnej veci. Nemožno preto takémuto „dôkazu“ a skutočnostiam v ňom uvedeným prisudzovať väčší význam ako je napr. výsluch svedka, pretože listinné dôkazy je možné predkladať v rámci súdneho konania bez ohľadu na vôľu strán, teda aj bez ich súhlasu. Skutočnosti uvedené v trestnom oznámení je preto potrebné po začatí trestného stíhania dokazovať postupmi stanovenými Trestným poriadkom, najmä výsluchom oznamovateľa v procesnom postavení svedka. Trestné oznámenie je uskutočnené totiž v procesnom štádiu, ktoré slúži k vypátraniu podkladov pre vec závažných, vedúcich k zisteniu, ktoré dôkazy budú vykonávané v ďalších fázach trestného stíhania.

Ohľadne prokurátorom namietanej skutočnosti, že nie je správne hodnotenie súdu ohľadne nedôveryhodnosti výpovede poškodenej, ak vo vzťahu k prvému skutku obžaloby kvalifikovaného ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby došlo postúpením veci Okresnému úradu na priestupkové konanie, prihliadajúc na výpoveď poškodenej, je potrebné uviesť, že v danom prípade sa záver súdu k tejto časti konania neopiera výlučne len o výpoveď samotnej poškodenej, ale aj o výpovede príbuzných obžalovaného, ktorí vypovedali jednak o hádkach medzi nimi, daniu facky, ale aj o záver znaleckého posudku o zraneniach poškodenej, pravdepodobného mechanizmu ich vzniku a doby liečenia, ktoré mohli potom dosiahnuť intenzitu priestupku. Čo sa týka fotodokumentácie zranení poškodenej zaistenej pri ohliadke jej tela, vo vzťahu k nej znalec MUDr. Martin Kováč vylúčil, aby tieto boli v príčinnej súvislosti/ vznikli pri násilnom sexuálnom styku (znásilnení) obžalovaného s poškodenou.

Záverom krajský súd dodáva, že v dvojinštancnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, je preto nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, tak ako je tomu aj v tomto prejednávanom prípade.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd riadny opravný prostriedok prokurátora vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolanie zamietol postupom podľa § 319 Tr. poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasný

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.